

luffet fra dette Lovforslag, da jeg ganske maa dele den Udtalelse, som er fremkommen dels fra den høitærede Minister selv og dels fra det ærede Medlem fra 10de Kredts (Jeszen) om, at man neppe i en nær Fremtid vil komme til at anlægge andre Baner end de her i Lovforslaget nævnte. Jeg tvivler imidlertid ikke om, at den høitærede Minister har havt vægtige Grunde til ikke at give denne Bane Plads i dette Lovforslag; men da det ikke er min Afgt paa noget Punkt at lægge Sindringer i Veien for dette Lovforslags Fremme, henstiller jeg kun til den høitærede Minister, om han maaske nu eller paa et senere Stadium vil angive, hvilke Grunde der har forhindret ham i at optage denne Bane her.

Jeg skal nu vende mig til den anden Side af Sagen, som har været mest omtalt her, nemlig det, som den høitærede Minister ved Lovforslagets Indbringelse, tror jeg, selv kaldte Systemstiftet. Jeg kan i Almindelighed taget ganske slutte mig til det Princip, som her er adopteret. Jeg tror, at der vindes to vigtige Ting ved dette Systemstiftet. For det Første vil ikke alene Tilskud blive mindre og saaledes lettere overkommeligt, men desuden findes i § 2 givet en let Afgang til at reise de fornødne Midler til dette Tilskud, og de overordentlig vanskelige og fordyrende Omstændigheder, som hidtil have været tilstede ved Tilveiebringelsen af de fornødne Midler, have efter min Overbevisning været et af de svage Punkter ved Systemet af 23de Mai 1873. Jeg har selv som mangeaarigt Medlem af en stedlig Jernbanekommittee stiftet et vist Bekjendtskab hermed, et Bekjendtskab, som jeg ikke kan rose for nogen overordentlig Behagelighed, og jeg sætter derfor stor Pris paa, at der her er aabnet en Vej til at reise disse Tilskud, uden at man behøver at tage sin Tilflugt til Midler, der undertiden kunne være tvivlsomme nok og tidt ere meget upønomiske. Den anden Side ved Systemet er naturligvis den, at Staten overtager Driften af Banerne, hvorpaa jeg sætter overordentlig megen Pris; thi foruden Tilveiebringelsen af de fornødne Midler til Anlæggelsen af disse lokale Baner har det altid været en af de værste Anstødsstene og det, der har staaet som en truende Sky i Baggrunden, at man ogsaa selv skulde drive disse Baner. Uagtet jeg saaledes tror, at det her foreslaaede System i sin Almindelighed er hensigtsmæssigt og rigtigt, forhindrer dette dog ikke, at jeg f. Ex. kan være i Tvivl om, at den her foreslaaede Maximalsum, 75,000 Kr., er den rigtige Grændse, og om man ikke, saaledes som en æret Taler for 10de Kredts (Jeszen) har udtalt, muligen burde vælge en anden Vej, en Tanke, som dog for mig endnu er saa ny, at jeg kun kan udtale, at jeg fandt noget meget Udtalende i den, uden at jeg dog i Diebliffet formaar ganske at kunne slutte mig til den. Ogsaa i en anden Henseende kunde jeg, uagtet jeg slutter mig til Systemet i

dets Almindelighed, have Tvivl om, at dette System virkelig bør finde Anvendelse paa alle de her foreslaaede Baner, og jeg er meget tilbøielig til i den Henseende at henholde mig til, hvad det ærede Medlem for 10de Kredts (Jeszen) udtalte, i alt Fald med Hensyn til een af de fynske Baner, nemlig, om det ikke mulig der vilde være rigtigere endnu at anvende det gamle Princip. Endelig er der en tredie almindelig Side ved denne Sag, som jo ganske vist er fremhævet af alle de foregaaende ærede Talere, men som jeg dog ikke kan glide aldeles hen over, uden at omtale den med et Par Ord, nemlig, om man ikke allerede nu skulde gaa over til et lettere og billigere Anlægssystem for Banerne. Allerede i Motiverne findes der jo en Antydning af, at der i Indenrigsministeriet findes meget nøie overveiede Planer og Projekter til fremtidig at gaa over til en meget lettere og billigere Anlægsmaade, og det forekommer mig, at selv om Udsigterne nu ere blevne lysere for dette Lovforslags hurtige Gjennemførelse, end de vare, da den høitærede Minister forelagde Lovforslaget, — thi den Gang udtalte han udtrykkelig, at han ikke nærede synnderligt Haab om at føre det ret vidt i denne Session —, kan det dog være tvivlsomt, om dette Lovforslag bliver til Lov, før Indenrigsministeriet bliver færdigt med de Undersøgelser, hvortil der henvises i Motiverne. Fra en saadan lettere Bygning af de her foreslaaede Baner undtager jeg selvfølgelig Hering—Skjern Banen som et afsluttende Forbindelsesled, om jeg maa kalde det saa, for Midtverbanen, fordi den er en umiddelbar Fortsættelse af Baner med en svær Bygning, lige som den knytter sig til en Bane, nemlig Vestbanen, der ogsaa har en svær Bygning, men desuden ogsaa fordi den maa kunne vente en Del gennemgaaende Trafik. Derimod stiller Forholdet sig, forekommer det mig, ganske anderledes ved de øvrige Baner, og jeg er i saa Henseende noget uenig med det ærede Medlem for 10de Kredts (Jeszen), der særlig fremhævede Thylandsbanen som den, der egnede sig for en let Bygning. Jeg tror, at de to fynske egne sig ikke mindre godt derfor, og jeg skal tillade mig i i al Korthed at begrunde det. Paa ingen af de tre Baner er der større Udsigt til nogen gennemgaaende Trafik; ei heller forekommer der mig at være Udsigt til en saadan overveiede lokal Trafik, at den skulde nødvendiggjøre en sværere Banebygning, thi alle tre Egne ligge nær ved Kysten og

R e t t e l s e .

Sp. 176, R. 13 f. n.: „Rindenummere“ læs: „ledige Nummere“.